

Abildtrupslægten

A5 Karen Margrethe Christensen,

g. m. Jens Pedersen Abildtrup, som der desværre ikke er noget billede af, da han døde før den tid, hvor almindelige mennesker lod sig fotografere.

A5 Karen Margrethe Christensen f. 1819 på Astrupgaard, d. 29.4.1903, g. 1839 m.

Jens Pedersen Abildtrup, døbt 12.3.1815 i Hover, d. 16.5.1872; (Tankevækkende, at dåbsdagen i de tider var vigtigere end fødselsdagen, i dag betyder dåbsdagen intet i offentlig registrering). Han var fra gården Øster Muldbjerg i Hover, søn af Peder Christensen Mørch af lavadelslægten Hvid fra herregården Trabjerg i Borbjerg 1400—1500. Han var tillige af gammel herredsfogedslægt Mørch, fra 1475—1700 i Nørre Horne Herred.

Jens Abildtrup var sognefoged i mange år, også i 1864, hvor han havde meget besvær med indkvartering af tyske soldater, også i gården.

Han var tillige medlem af sogneforstanderskabet i Vorgod, et af landets største sogne. En kort tid var han dets formand.

I 1868 var han med til at stifte Vorgod—Nr. Vium Kommunes og Omegns Laane- og Sparekasse, hvis formand og kas-

serer han var til 11.12.1871. Dokumentet i den anledning blev skrevet af ham og afslører i fornævnte bog — en smuk og tydelig håndskrift. Enkelte bidrag var på 50 rdl., deriblandt hans og slægtingens i Abildtrup Nedergaard. I de to gårde var der velstand. Chr. Christensen i Nedergaard var største skatteyder i Vorgod sogn med 12050 rdlr. i formue og Jens Abildtrup næststørste med 8750 rdlr.

Mads Videbæk, hans ældste dattersøn, C1 fortæller, at der var mange snoge i Abildtrup. Når han med sine brødre besøgte bedstemoderen A5, kom de ofte ud til møddingen, hvor der var mange af disse dyr, som kom frem, bare de lettede en tørv i møddingdiget. Ifølge folketroen var det tegn på lykke og velstand, når der var mange snoge i gården. Således fortælles i »Hyrdeliv på Heden« af museumsforstander H. P. Hansen, Herning, at der var tre gårde i Abildtrup. I de to var der velstand, og der var også mange snoge, men i den tredje var der ingen velstand og heller ingen snoge. Manden søgte at bøde på dette triste forhold ved at bære snoge hjem i sin hat, men det hjalp ikke, de ville ikke blive der.

Efter fortællersken og tiden, der nævnes, må de to velhavere være mændene i Nedergaard og Ny Abildtrupgaard. De har dog ikke troet på sligt nonsens, da de begge var mænd med sund dømmekraft og tillige var alvorlige kristne.

Karen Margrethe skildres som meget dygtig. Hun var enke i mange år, lagde alligevel — trods forskellige bestyrere — penge op og forøgede formuen, der som nævnt var 8750 rdlr. i 1867 5 år før mandens død.

Mads Videbæk fortæller, at hun var meget omsorgsfuld for børnene og børnebørnene, og samler, hvad han har fortalt i dette: Hun vå en gammel rå'r jen'.

Fra Vorgod kirkebog: Der blev holdt møder hos sognefogden. Således af Lars Rimmerhus d. 10.4.1868, der samlede en gave til Indre Mission på 6 rdlr. og 9 sk., der blev indsendt gennem forpagter Lawaetz på Møltrup. Langfredag 1869 møde ved samme, 2 rdlr. 2 mk.

De har altså tidligt sluttet sig til Indre Mission.

A 5 B2 Ane Margrethe Jensen

Kristen Ølgod Madsen, g. m. B2

Børn B1—5

B1 Mette Pedersen f. 6.10.1840, d. 4.10.1900; evnesvag.

B2 Ane Margrethe Jensen f. 4.8.1842, d. 1.2.1895.

Ane Margrethe var en meget arbejdsom og dygtig kone, der opdrog børnene forstandigt og kærligt. Det nævnes også, hun var god imod tjenestefolkene. »Hun var så god, som dagen er lang« siger en svigerdatter. Hun blev gift 1866 m.

Kristen Ølgod Madsen f. 6.11.1830, d. 25.4.1916; Som ung var han kreaturhandler, drev med stude og svin til Tyskland, i 1864 med ca. 9000 svin. Han blev senere forpagter i Vorgod præstegård (fire år), derefter købte han gården Nybo i Nøvling, hvor han var i 16 år, fra 1886 havde han en mindre gård i Haunstrup.

Han handlede stadig en del på markeder i Dalager og Holstebro; Når han var ude at købe dyr til kvægdrifterne syd på, brugte han ridehest.

Mads Videbæk fortæller, at han og brødrene stod og holdt kreaturerne på markedet. Det var et stort øjeblik, når faderen kom og gav dem 25 øre hver til »frikvarteret« med den formaning, at de skulle passe på ikke at pjatte dem væk. Det var rundhåndet, for man kunne få meget for 25 øre den gang.

En tid synes han af have været ret velstillet, idet han var en af medstifterne af forannævnte Spare- og Laanekasse.

I sine sidste år boede han hos sønnen C2, hvis kone han var meget glad for og taknemmelig mod.

Børn C1—5

C1 Mads Videbæk Madsen (navneforandring til Videbæk) f. 14.1.1868; arvede faderens gård, g. 1896 m.

Maren Christensen f. 27.10.1871, d. 14.10.1936; fra Rimmerhus.

Børn D1—5

D1 Anne Margrethe Abildtrup Videbæk f. 1.8.1898; mejerske i en årrække, g. 1925 m.

Axel Godtfred Sørensen f. 21.11.1897; (S. af arbejdsmand Frederik Sørensen, Ugerløse) har vognmandsforretning i Ugerløse.

Barn E1 Arne Videbæk-Sørensen f. 8.9.1927; realeksamen fra Stenlille Realsk. 1943, kornet i Vordingborg 1949, løjtnant ved den danske kommando i Tyskland 1950, kursus i 8 mdr. på Andelsskolen i Middelfart, uddeler i Hagedsted Brugsforening pr. Maarsø, g. 1953 m.

Vera Fredberg f. 28.9.1932; (D. af gdr. og ejendomsmægler Otto F. Nygaard, Ugerløse) fra 1.10.50 telefonistinde ved K.T.A.S., København.

Barn F1 Alice Videbæk-Sørensen f. 15.4.1954.

D2 Niels Christian Rimmerhus Videbæk f. 12.3.1901; landmand i Herborg, g. 1942 m.

Magda Ibsen f. 11.6.1918; fra Herborg.

Børn E1—2

E1 Arne f. 6.11.1945; Aage f. 25.3.1951.

D3 Christine Videbæk f. 13.12.1904; g. 1931 m.

Kaj Larsen f. 20.8.1902; fra Flødstrup, smedemester i Sdr. Jernløse.

Barn E1 Birthe Videbæk Larsen f. 6.10.1935; realeksamen, bank-assistent i Holbæk Landmandsbank.

D4 Mette Kirstine Videbæk f. 16.10.1908; g. 1936 m.

Mads Birkmose Andersen f. 25.7.1910; ejer af gården Dybdal i Haunstrup, Snebjerg sogn, i hjemmevernet.

Børn E1—4

E1 Erling Videbæk Andersen f. 27.11.1939; elev på Herning Gymn.; E2 Margit Videbæk A. f. 17.4.1942; E3 Gunnar Videbæk A. f. 24.9.1945; E4 Mads Videbæk A. f. 14.1.1950.

D5 Dagny Kirstine Videbæk f. 15.11.1910, g. 1934 m.
Christen Pedersen f. 13.9.1907; (S. af landmand J. Chr. Petersen, Vorgod) landmand i Opsund, Brejning.

Børn E1—3

E1 Egon Videbæk Pedersen f. 30.5.1940; E2 Ester Videbæk P. f. 17.2.1946; E3 Lillian Videbæk P. f. 13.11.1953.

C2 Jens Abildtrup (navneforandring) f. 17.4.1870; Haslev H., begyndte i 1894 som forrider for de kongelige vogne, gennemgik slottets rideskole, var biløber = kusk, for 3 konger. Chr. d. 9., Fr. d. 8. og Chr. d. 10., var genstand for mange hædersbevisninger, g. 1904 m.

Marie Meldgaard Pedersen f. 24.7.1881; (D. af gdr. og sognefoged Pedersen i Fjølstervang) telefonistinde ved K.T.A.S. fra 1918—34.

Børn D1—3

D1 Anna Margrethe Abildtrup f. 25.10.1904; realeksamen, kontorassistent på K.T.A.S., g. 1933 m.

Poul Erik Didriksen f. 20.11.1904; (S. af telegrafbestyrer Didriksen, Rønne, Bornholm) præliminæreksamen fra universitetet, kontorchef i Nordisk Genforsikring.

D2 Christian Abildtrup f. 24.8.1907; direktør i Magasin du Nord, Kgs. Nytorv, g. 1934 m.

Inger Klitgaard-Nielsen f. 8.4.1910; (D. af repræsentant Klitgaard-Nielsen, København) cand. mag. i tysk og fransk, se iverigt Magisterstaten.

Børn E1—3

E1 Jens Abildtrup f. 26.5.1935; student fra Gl. Hellerup Gymn., 1953 studieophold 1 år på Lycée Clémenceau i Nantes, Frankrig, stud. jur.

E2 Niels Peter Abildtrup f. 5.7.1939; skoleelev; E3 Hans Christian Abildtrup f. 29.6.1944; skoleelev.

D3 Johannes Abildtrup f. 8.10.1909; realeksamen fra Østersø

Gymn., handelsvidenskabelig diplomprøve 1942, prokurist i Helsingør, g. 1938 m.

Ina Kirstine Willumsen f. 6.10.1913; (D. af malermester Willumsen, Roskilde).

Børn E1—2

E1 Anders f. 7.10.1945; E2 Henrik f. 18.1.1947.

C3 Christen Videbæk f. 3.4.1874, d. 5.9.1954 efter påkørsel af motorcykle på vej til kirke.

(Denne ulykke blev årsag til, at jeg tog fat på arbejdet med fuld kraft. Jeg havde da lige begyndt og regnede med at have 6—7 år til arbejdet, men da Chr. V., der var nævnt som en meget god meddeler, så pludselig døde, blev jeg lidt urolig, også fordi jeg blev klar over, at der var mange ældre, som det gjaldt om at få oplysninger af, inden det blev for sent. Jeg beklager, at jeg ikke fik ham lært at kende, men heldigvis fik jeg hans bror Mads Videbæk som meddeler og ven).

Chr. V. var ejer af gården Raabjerg i Haunstrup, g. 1901 m.
Ane Petersen fra Snebjerg f. 19.7.1876, d. 13.4.1943.

Børn D1—13 (D2 og D3 tvillinger)

D1 Margrethe Videbæk f. 9.3.1902, d. 22.9.1938; Tommerup H., g. 1932 m.

Anton Larsen f. 2.6.1902; (S. af gdr. J. Chr. Larsen, Hareskov, Assing) havde en landejendom i Hareskov i Kibæk, har nu en i Fjølstervang.

Børn E1 Erling Larsen f. 9.9.1937; snæde- og maskinlærling.

D2 Kristine Videbæk f. 29.1.1903; Tommerup H., trikotagehandler i Vorgod i 15 år, syerske i Snebjerg, var husbestyrerinde for sin fader.

E1 Elin Videbæk 9 år gl. (adopt.).

D3 Maren Videbæk g. 1931 m.

Kaj Larsen f. 15.12.1903? d. 27.12.1952; arbejdsmand i Fredericia.

Børn E1—2

E1 Erna Elly Larsen f. 20.5.1934; E2 Henning Videbæk Larsen f. 3.3.1943.

D4 Knud Videbæk f. 28.3.1904; Nr. Nisum H., Haslev Kon-

trol- og Regnskabssk., Korinth Landbr.sk., ejer af Sct. Hanskildegård, Magleby, Klippinge, fra 1956 ejer af Bjerregaard pr. Tvingstrup, Horsens, g. 1943 m.

Kristine Jensen f. 17.1.1917; (D. af proprietær H. P. Jensen, Hellested) regnskabsfører ved Stevns og Fakse Herreds Landboforening i 3 år.

Barn E1 Preben Videbæk f. 28.8.1944.

D5 Rikard Videbæk f. 15.9.1905; ejer af Spandbjerg i Snejbjerg, hustruens fødegård, i sognerådet fra 1950, g. 1940 m.

Elly Hansen fra Spandbjerg f. 31.1.1916.

Børn E1—2

E1 Niels Christian f. 8.11.1944; E2 Anni Hansen f. 9.7.1947.

D6 Jens Haunstrup Videbæk f. 18.2.1907; Tommerup H., bor på gården Raabjerg, Haunstrup, i menighedsrådet i Snejbjerg, g. 1948 m.

Nora Andersen f. 17.8.1922; fra Mosegaard i Haunstrup, Tommerup H.

Børn E1—2

E1 Evald f. 23.1.1951; E2 Johannes f. 10.9.1954.

D7 Verner Videbæk f. 28.10.1909; Tommerup H., ejer af Nygaard i Ørre pr. Herning, i sognerådet 2 perioder, g. 1942 m. Anna Sander f. 14.11.1913; (D. af landmand J. Holst, Sinding pr. Herning) Ry H.

Børn E1—5

E1 Annelise f. 11.11.1943; E2 Hans Jakob f. 11.4.1945; E3 Else Kirstine f. 25.12.1947; E4 Esben Kristian f. 21.9.1949; E5 Karen Margrethe f. 26.11.1951.

D8 Helga Videbæk f. 7.1.1911; præliminæreksamen fra Rønde, g. 1941 m.

Christian Froberg f. 10.12.1911; (S. af banearbejder Froberg, Silkeborg) tømrer i Silkeborg.

Børn E1—2

E1 Jørgen Froberg f. 25.3.1944; E2 Ole Froberg f. 15.8.1946.

D9 Aage Videbæk f. 4.2.1913; landmand i Vorgod Østerby, Barde pr. Herning, g. 1940 m.

Marie Odsbjerg f. 16.3.1917; (D. af landmand Odsbjerg, Vildbjerg).

Børn E1—4

E1 Aase f. 3.11.1942; E2 Ruth f. 20.10.1945; E3 Ejgil f. 19.5.1949; E4 Leif f. 30.12.1954.

D10 Erna Videbæk f. 1913, d. 1 md. gl.

D11 Erna Videbæk f. 11.1.1915, d. som 9 årig.

D12 Jens Abildtrup Videbæk f. 27.6.1917; Tommerup H., ejer af Damgaard i Haunstrup, g. 1946 m.

Anna Jeppesen f. 18.11.1924; (D. af murer Jeppesen, Brejning).

Børn E1—4

E1 Herluf f. 20.12.1948; E2 Linda f. 14.9.1951; E3 Bente f. 9.1.1952; E4 Henny f. 5.4.1956.

D13 Elly Videbæk døde som lille.

C4 Jens Christian Abildtrup f. 3.11.1876; Haslev H., rejste til U.S.A. 1902, opholdt sig i New York og Chicago i forskellige stillinger, gik også på skole, flyttede til Audobon i Iowa 1912, farmer en tid, bogholder for 9 skoler i 24 år, assuranceagentur i 18 år, har været kasserer for Audobon by i 12 år, var hjemme på besøg i 1907 og 1947, g. 1909 i Chicago m. Else Marie Pedersen f. 15.9.1883; (søster til C2s kone).

Børn D1—3

D1 Niels Christian Abildtrup f. 1912 i Chicago, farmer, g. m. Lillie Jensen.

Børn E1—3

E1 Jeanine Jone, g. m. Allan Petersen, farmer.

E2 Myron Eugene, i U.S. Marine, San Diego, Californien;

E3 Connie Lau.

D2 Anna Margaret Abildtrup f. 19.6.1914 i Audobon; g. m. dr. John D. Koncky, læge i Chicago.

D3 Arnold James Abildtrup f. 11.5.1917; farmer, g. m. Rose Oliver.

Børn E1—2

E1 Michael James Abildtrup; E2 David Neal Abildtrup.

C5 Peter Muldbjerg f. 25.12.1881, d. 25.3.1953; gdr. i Ølstrup og entreprenør, flyttede til Ringkøbing 1942, hvor hans enke har 3 ejendomme, g. 1911 m.

Kirstine Pedersen f. 29.3.1889; fra Tjørring.

Børn D1—6

D1 Henry Muldbjerg f. 8.9.1912; maskinuddannet, rejsemontør fra 1948 for Saxonia, København.

D2 Aage Vagn Muldbjerg f. 13.9.1914; har haft et par gårde i Ølstrup og Spjald, nu murerarbejdsmand i Tarm, g. 1946 m. Maja Petersen f. 19.7.1919; (D. af landmand C. J. P., Nørhede pr. Højmark) Uldum H.

Børn E1—2

E1 Jens Peter f. 25.2.1948; E2 Chresten f. 3.5.1952.

D3 Frede Victor Muldbjerg f. 30.12.1915; landmand til 30 års alderen, skovhugger i Norge fra 1949, g. 1954 m. Asborg Bredesen f. 23.8.1916; (D. af værkstedsejer i Strømmen, Norge).

D4 Margrethe Christine Abildtrup Muldbjerg f. 8.5.1919; servitrice i Svendborg, Faaborg og Tommerup, g. 1948 m. Carl Christian Rasmussen f. 4.8.1914; (S. af møller R., Vejle) frisør i Skjern, bor hos svigermoderen.

Barn E1 Børge Abildtrup Rasmussen f. 21.11.1952.

D5 Søren Christian Muldbjerg f. 11.2.1921, d. 4.5.1926.

D6 Betty Marie Muldbjerg f. 11.10.1922; servitrice i Faaborg, g. 1945 m.

Ernst Koch f. 3.11.1921; (S. af vognmand Koch, Faaborg) alvorlig klemt mellem buffer på Ringe St. 1946, maskinarbejder på en fabrik ved Svendborg.

Børn E1—2

E1 Jørgen Muldbjerg Koch f. 29.1.1946; E2 Mogens Muldbjerg Koch f. 19.1.1947.

B3 Jens Jensen Abildtrup f. 17.5.1845, 17.2.1927; gdr. i Barde.

Hans gård lå ved korsvejen, senere byggede han en mindre gård på den anden side af vejen, og på sine gamle dage byggede han et hus på den tredje side af korsvejen.

Han var sognefoged i 50 år (dannebrogsmænd) og postmester i Barde brevsamlingssted i mange år, efter at han havde solgt sin gård.

Med interesse, lyst og energi gik han op i sin gerning, så-

Mette Marie Christensen, g. m. B3

A 5 B3 Jens Jensen Abildtrup

ledes stod han næsten altid et kvarter før tiden med uret i hånden ved siden af postsækken, når »dagvognen« kom.

Endog over 80 år gl. cyklede han til Ringkøbing med amtsstueskatterne.

Han var altså ingen »skrælling«, nej, en stout særpræget skikkelse, der var levende interesseret i alt, hvad der skete, også i nyt. »Ung i sind, som han var, kom han let på talefod med sognets befolkning, og døren til hans personlighed gik på lette hængsler«.

I enhver henseende var han reel og hæderlig; hjemmet var præget af gudsfrygt, han var meget kirkelig interesseret (I.M.). Tunge sorger måtte han prøve, idet han mistede tre hustruer: (mest oplysninger fra C3s sønner) g. 1. g. 1869 m.

Kirsten Marie Christensen f. 23.12.1848 i Abildtrup Nædergaard, d. 17.11.1871.

Barn C1 Ane Jensen f. 8.11.1871, d. 9.12.1892.

G. 2. g. 1873 m.

Mette Marie Christensen f. 25.4.1854, d. 22.11.1887; søster til den første kone, Kirsten Marie. Vorgod kirkebog fortæller, at han fik 7000 rdl. med hver af de to hustruer.

G. 3. g. m.

Mette Kirstine Nielsen f. 20.10.1855, d. 19.7.1925; (D. af husmand N. Chr. Jensen, Barde).

Børn (i 2. ægteskab) C2—3

C2 Jens Abildtrup f. 9.6.1875, d. 29.11.1927; dimitt. fra Nr. Nisum Sem., 1901 lærer i Stendis, Ryde, 1902—05 i Troldhede, 1905—10 i Knebel, Djursland 1910—24, hvor han var førstelærer og medlem af menighedsrådet, hvis formand han var i en del år, formand for Knebel-Rolse Spare- og Laanekasse, g. 1902 m.

Sofie Dorteia Toustrup f. 10.2.1879, d. 2.9.1952; (D. af gdr. P. Toustrup, Snejbjerg).

Børn D1—2

D1 Jens Aage Abildtrup f. 25.6.1905; matem. studentereksamen fra Haslev 1924, landinspektøreksamen 1929, bestalling i 1931, landinspektør i Odense 1929, senere i Horsens, landvæsenkommissær for Skanderborg amt, g. 1930 m.

Ellen Kemnitz f. 30.10.1903; (D. af Zylograf H. Kemnitz, Frederiksberg).

Børn E1—2

E1 Finn Abildtrup f. 6.5.1932; student fra Horsens Statssk., stud. jur.

E2 Jørgen Abildtrup f. 9.7.1936; realeksamen, værktøjsmager, ingeniørstuderende.

D2 Karl Peter Abildtrup f. 23.2.1907; student fra Haslev Gymn. 1924, skoleembedseksamen (cand. mag.) i fysik og kemi 1929, adjunkt ved Haslev Gymn. 1932—38, fra dette år ingeniør hos F. L. Schmidt og Co., København.

C3 Christen Abildtrup f. 16.5.1878, d. 8.8.1921; dimitt. 1902 fra Nr. Nisum Sem., lærer i Halgaard 1903—04 og ved Skjern Byskole 1904—06, førstelærer i Debel på Fur 1906—21, formand i værgerådet, i kredsbestyrelsen for D.M.S. på Mors og Fur, g. 1907 m.

Karoline Elise Marie Byskov f. 7.1.1878, d. 11.5.1952 i Vejrup hos sønnen D1.

D1 Jens Holger Byskov Abildtrup f. 8.12.1908; student fra Viborg Katedralsk. 1930, cand. theol. 1937, hjælpepræst i

Sdr. Bjert 1938—40, fra 1940 hjælpepræst i Kauslunde, konstitueret sognepræst i Floustrup, Ullerslev 1942, hjælpepræst i Værløse 1947, kaldskapellan fra 1949 i Sdr. Gørding-Vejrup, formand for Vejrup menighedsråd, g. 1941 m.

Alma Poulsen f. 24.1.1914; (D. af stationsforstander C. A. Poulsen, Kauslunde) formand for Vejrup K.F.U.K.

Børn E1—2

E1 Ruth f. 19.11.1949; E2 Karen Margrethe f. 25.12.1952.

D2 Peter Byskov Abildtrup f. 21.6.1916; realeksamen 1933, udd. i jern- og stålforretning i Viborg, ansat på kommunekontoret i Viborg, fra 1943—46 kontorist ved politikontoret i Skive, fra 1946—51 assistent ved fængselsvæsenets administration, kontorassistent ved Frederiksberg Politikammer fra 1951, g. 1952 m.

Kate Sørensen f. 18.12.1917; (D. af telefonmontør Sørensen i København) Ubberup H., sygeplejerske, røntgenassistent ved Københavns Amtssygehus, Gentofte.

B4 Christine Jensen f. 21.7.1849, d. 30.8.1887; g. 1869 m.

Christen Christensen f. 1.8.1846, d. 12.5.1906; (S. af Chr. Christensen, Abildtrup Nedergaard), hvis far var den bekendte Chr. Nielsen, som rejste vidt om lande og under Napoleonskrigene ene mand 1793 erobrede et hollandsk skib: »De Vriendshap« som kom fra Østindien med krydderier, fra franskmændene. Af de 15000 gylden hollandsk courant, som han ved dom fik tilkendt, gav han den fattige hollandske dreng, der stod ved roret, en tredjepart, »thi havde han ikke havt ham til at styre roret, kunne han ikke have fuldført det«.

Læs: »Ærens Vej« af Marius Dahlsgaard og »En bortrømt bondekarl« af Thyregod og se Jens Abildtrups »Abildtrupgaard og dens beboere«.

For 2. gang blev Hvid-slægten, som har boet i Abildtrup siden 1498 indgiftet i hinanden. Se under A5 Karen Margrethe.

Chr. Christensen arvede Nedergaard 1869. Alle hans børn fik navneforandring til Abildtrup.

Maria Abildtrup, enke efter forfatteren Jens A. Abildtrup, fortæller om sine svigerforældre:

A 5 B 4 Christine Jensen

Chr. Christensen, g. m. B 4

»Min svigermor kan jeg intet fortælle om, da min mand kun var ca. 3 år, da hun døde. Jeg mindes dog, at jeg for mange år siden traf sammen med en gammel pige, An' Sofi', der havde tjent i Abildtrup Nedergaard, mens min mands mor var kone der. Hun udtalte sig overordentlig rosende om sin madmor, sagde bl. a., at hun var usædvanlig afholdt af sine undergivne.

Fra hendes skudsmålsbog ved vi, at hun blev udskrevet af skolen med karakter mg, og ved konfirmationen: meget god kristendomskundskab. Hendes flid har stedse været særdeles rosværdig.

Præsten, som skrev hendes skudsmålsbog, er den samme, som skrev Dinas fra Hoversig: P. M. Cramer. Det første er skrevet i Hover 18.4.1854 og det andet i Vorgod 11.10.1863. Han må altså være blevet forflyttet i mellemtiden.

(I alle de tilfælde, hvor jeg har set skudsmålsbøger, er karaktererne gode og vidnesbyrdene rosende).

»Kræ Krænsen« var en mand af den gamle skole, noget streng, indesluttet natur, som ikke meget gav sine følelser til kende. Jeg var spændt på, hvordan han ville tage imod en sådan syttenårig svigerdatter. Jeg blev dog glædelig over-

rasket ved at finde ham livlig og munter. Jeg kom til at holde meget af ham, han var altid venlig og kærlig mod mig.

Han var middelhøj, ret kraftig og statelig med fuldskæg. Trods styrken fik lungetuberkulosen dog i sit andet angreb på ham magt over ham. Han var da knap 60 år gammel.

Chr. Christensen var en alvorlig kristen. Jeg husker, at præsten, pastor Larsen, i ligtalet betonedede stærkt: han var en troværdig mand! Og det var sandt.

Det alvorlige og strenge syn havde han sandsynligvis fra sin mor, Ane, der var en del påvirket af »dømmerne«: en original dansk sekt, udgået fra den store vækkelse, der begyndte i Hammerum herred 1845. De kaldtes »dømmerne«, fordi de helst skulle vidne for hvert menneske, de mødte: Du går til helvede. Det lyder drastisk, men man skal huske på, at de gjorde det af kærlighed til sjæle, og at »chockbehandlingen« var et led i deres arbejde på at vække mennesker op af deres åndelige ligegyldighed.

Afdøde museumsforstander Trøstrup, Herning, der i en tid var lærer i Abildtrup, fortæller følgende om hende i provst Gøtzsches bog: Træk af en jydsk vækkelses historie:

I en gård, Abildtrup-Nedergaard, var manden en alvorlig kristen, men uden at slutte sig til dømmerne, hvad hustruen gjorde. Manden antog en ung mand som huslærer for deres børn.

Da den unge huslærer ankom, og hustruen kom ind i stuen, hilste hun ikke på ham eller bød velkommen, men lagde tværtimod ikke skjul på sin uvilje over for ham og gav den da også på forespørgsel udtryk, idet hun sagde: Man kan godt få børn ad helvede til, uden at man behøver at have en at give kost og løn derfor.

Da den unge lærer svarede, at hun ikke behøvede at frygte for, at han skulle vise børnene den vej, sagde hun: Du kender ikke selv anden; så kan du ikke vise andre den. En blind kan ikke vejlede en blind; de falder begge i graven.

Siden talte de tit sammen om åndelige ting, hun kunne ikke stå sig for den større oplysning og bibelkundskab hos sin mand eller hos læreren; men så tog hun sin tilflugt til bønnen, og den unge lærer har efter en sådan samtale engang tilfældigt hørt hende, der var gået ind i bagestuen, ligge og bede, ja, tigge Gud om, at hun ikke skulle blive forført af de vildledte mennesker, hun levede sammen med; derefter bad hun også for dem. Hun afskyede Balles lærebøger og har flere gange taget børnenes bøger og brændt dem.

Da læreren forlod hjemmet, ville hun ikke sige farvel til ham. Han

sagde da til hende: Jeg er vis på, at du ønsker alt godt for mig; hvorfor vil du så ikke sige farvel til mig?

Svaret lød: Ja, men du kan ikke fare vel!

Han talte så med hende derom, og til sidst gav hun ham hånden og sagde: Så farvel da i Jesu navn — og gid du må få at se, at det er en gal vej, du er på.

Når man bebrejdede hende hendes dømmen, svarede hun altid: Ved I da ikke, at de hellige skal dømme verden?

Hun havde som dømmernerne i det hele taget fået forkert fat på ordet »skal«*) i dette bibelord (1. Kor. 6, 2). Så er da samme lærers vidnesbyrd om hende, at hun var en rar kone, at det var et godt hjem at være i, hvor de godt kunne beholde deres tjenestefolk; og hun mente det alvorligt med sin kristendom: der er få af de mennesker, som jeg har haft med at gøre i et langt liv på 84 år, om hvem jeg er sådan sikker på dette, som jeg var det om hende, at hun var en oprigtig kristen.

Et brev, som Ane 28 år gammel skrev, viser, at hun ikke alene var en from, men også en oplyst, velbegavet kvinde, der var nidkær for sin tro og benyttede enhver lejlighed til at vidne for sin herre og mester. Da landevejsbroen blev bygget, gik hun, så længe arbejdet stod på, omtrent hver dag derom og vidnede for arbejderne.

Hendes mand, Chr. Christensen, ville nok af hensyn til sin kone, som han holdt meget af og satte stor pris på, tillade, at der blev holdt møder på gården, men ville helst ikke deltage i dem.

Disse møder kunne vare i flere timer. — Derimod har han næppe tilladt altergang på gården. Engang holdtes altergang på den høje hede syd for landevejen. Ved den lejlighed var Ane samt den ukonfirmerede datter, Mette Marie (senere g. m. B3, Jens Abildtrup) blandt nadvergæsterne.

Peter Sivebæk, en lægmand, som forvaltede den hellige handling, sagde til sidstnævnte, da man var færdig, at nu var hun lige så ren som Guds søn.

(Denne udtalelse viser, at dømmernerne allerede var ude i sværmeriet, men ellers må man yde dem den retfærdighed, at

*) Kommentarer i bibelfortolkninger til dette ord siger, at ved verdensdommen skal de hellige eller troende eller kristne være meddommere sammen med Kristus, der er den egentlige dommer; men dømmernerne opfattede »skal« som nutidigt, altså i den nuværende verden.

de, inden bevægelsen stagnerede, var til stor velsignelse trods deres ensidighed).

Da Ane lå på sit dødsleje, 34 år gammel, syntes hun, hun kunne se Jesus Kristus på korset.

Efter foranstående forstår vi godt Kræ Krænsen.

(Efter J. Abildgaard: Abildtrupgaard og dens beboere).

Børn C1—9

C1 Ane Abildtrup f. og d. 15.3.1870; C2 Jens Abildtrup f. og d. 27.6.1871.

C3 Ane Abildtrup f. 30.7.1872, d. 4.7.1926; g. 1. g. 1892 m. Poul Nørgaard Nielsen f. 30.1.1863, d. 26.3.1897; (S. af gdr. N. P. Nielsen, Timring), ejede gården »Virkelyst«, udskilt fra Abildtrup Nedergaard.

Børn D1—2, i 2. ægteskab 2 børn

D1 Kirstine Abildtrup Nielsen f. 27.10.1893, g. 1918 m.

Jens Andersen Prangsgaard Skov f. 15.2.1892; (S. af gdr. Skov i Skovgaard, Barde) ejede fødegården, byggede 1938 en større ejendom på H. C. Ørstedvej i Herning, hvortil de flyttede samme år og endnu bor, formand for K.F.U.M. i Vorgod i flere år.

Børn E1—4 (E3 og E4 tvillinger)

E1 Signe Bertha Skov f. 8.2.1920; Nr. Nisum H. og Den udvidede H. i Haslev, g. 1948 m.

Knud Vilhelm Jensen f. 29.7.1922; (S. af gdr. Kn. Jensen, Kappel, Lolland) Haslev Landbr.sk., skotøjsfabrikant, Vejle.

Børn F1—2

F1 Sten Birger Skodborg Jensen f. 22.3.1949; F2 Bente Skodborg Jensen f. 3.5.1953.

E2 Anna Skov f. 11.2.1923; studentereksamen 1942, tandlægeeksamen 1954, praksis på Sct. Clemens Torv, Århus, g. 1954 m. Vagn Jørgen Kjeldsen f. 7.5.1920; (S. af pens. lærer Kjeldsen, Roskilde) civilingeniør fra 1948, ansat ved Jydske Telefon, Århus.

Barn F1 Niels Kjeldsen f. 14.6.1955.

E3 Edel Marie Skov f. 6.5.1927; realeksamen, plads i huset i

Sverrig, England og Svejts, handels- og kontormedhjælpereksamen 1946, blev korrespondent i engelsk 1953 i Århus.

E4 Christian Nørgaard Skov f. 6.5.1927; realeksamen, handels- og kontormedhjælpereksamen 1946, 1 års uddannelse på Handelshøjskolen i Århus, har købmandsforretning i Haunstrup, Snejbjerg.

D2 Pouline Nørgaard Nielsen f. 27.2.1897, d. 25.4.1930; g. 1923 m.

Laurids Chr. Lauridsen f. 17.5.1895; (S. af landmand L. Chr. Lauridsen, Rind) ejede gården Risvig, Skærbæk, Nr. Vium, bor nu i Skjern.

Børn E1—2

E1 Anna Abildtrup Lauridsen f. 8.5.1924, d. 17.8.1933.

E2 Elna Margrethe Lauridsen f. 28.9.1926; Haslev H., g. 1948 m. Ejner Bang f. 5.9.1923; (S. af fhv. gdr. og sognerådsformand B. i Vorgod) har en gård i Ejstrup, Faster.

Børn F1—2

F1 Poul Erik Bang f. 25.9.1949; F2 Henning Bang f. 28.9.1952.

C3 Ane Abildtrup g. 2. g. 1900 m.

Johan Engelbrekt Nielsen f. 26.3.1876, d. 24.5.1955; (S. af gdr. Kr. Nielsen, Brikshus) ejede »Virkelyst«, som han solgte til D4, den yngste søn, efter at have købt gården Elkjær i Timring, boede til sidst i Herning, medlem af menighedsråd 1 periode, medlem af mejeribestyrelsen i mange år.

Børn D3—4

D3 Poul Nørgaard Nielsen f. 4.1.1902, d. 23.5.1930; læste til lærer på Nr. Nissum Sem. men måtte afbryde på grund af sygdom.

D4 Christian Engelbrekt Abildtrup Nielsen f. 31.8.1907; Nr. Nissum H., overtog fødegården — som nævnt — i 1931, g. 1931 m.

Bodil Kirstine Mølby f. 17.9.1898; (D. af gdr. i Mølby) Tommerup H.

Børn E1—6

E1 Sonja Irene Engelbrekt f. 30.11.1933; husassistent; E2 Anna Engelbrekt f. 23.3.1935; husassistent; E3 Poul Erik Engelbrekt

f. 1.3.1936; landmand; E4 Inga Engelbrekt f. 24.8.1937; husassistent; E5 Egon Engelbrekt f. 4.8.1939; landmand; E6 Elly Engelbrekt f. 1.10.1940, d. 2.2.1941.

C4 Kirsten Marie Abildtrup f. og d. 2.10.1874.

C5 Karen Abildtrup f. 25.2.1878, g. 1902 m.

Jens Peter Jørgensen f. samme dag, som hustruen og d. 6.12. 1950 dagen før hende, de blev begravet samme dag 11.12.1950 (han var søn af gdr. J. Bækgaard, Tanderupkær), senere navneforandring til Bækgaard, gdr. i Bækgaard, Vorgod, kasserer, senere formand for bestyrelsen for Rimmerhus Mejeri, kasserer, senere formand for Vorgod og Brejning m. fl. sognes landboforening 1910—1920, medstifter af og formand for Vorgod sogns mergelselskab af 1911, medlem af Vorgod sogneråd og skolekommission 1913—25, fra 1912 medlem af Vorgod menighedsråd, fra 1918 landstingsmand til han døde, medlem af overskyldrådet 1931—38, medlem af skatterådet for Bølling m. fl. herreders skattekreds 1931—34, derefter dets formand til 1947, ridder af dannebrog.

Børn D1—5

D1 Jens Bækgaard f. 19.7.1905, d. 18.2.1933.

D2 Christian Abildtrup Bækgaard f. 5.8.1907, d. 25.6.1929.

D3 Mette Kristine Abildtrup Bækgaard f. 16.1.1912, d. 17.11. 1928.

D4 Aage Herman Bækgaard f. 11.4.1914; Rønde H., ejer fødegården Bækgaard, repræsentant i Folkebanken, Herning, g. 1954 m.

Gudrun Søndergaard Nielsen f. 9.6.1923; (D. af gdr. N. J. Nielsen i Abildtrup) Rønde H.

Børn E1—3

E1 Jens Christian Abildtrup f. 21.8.1949; E2 Marie Abildtrup f. 23.9.1952; E3 Niels Peter f. 7.4.1954.

D5 Marie Abildtrup Bækgaard f. 19.10.1916; skatterådsassistent i Vorgod og Kibæk, d. 7.7.1949.

C6 Christen Abildtrup f. 29.12.1879, d. 30.12.1879.

C7 Christen Abildtrup f. 7.1.1882, d. 22.11.1926; Nr. Nissum H., fra 1906 ejer af fødegården Abildtrup Nedergaard, med-

lem af Vorgod menighedsråd og af bestyrelsen for Barde Mejeri, g. 1906 m.

Nielsine Pedersen f. 19.8.1883; (D. af Svend P., landmand i Vorgod) blev på gården 11 år efter mandens død, boede senere på »Enghave«, en udflyttergård fra Lyngkildegaard eller Ny Abildtrupgaard, bor nu hos D9.

Børn D1—9

D1 Kristine Abildtrup f. 21.7.1907; Børkop H., g. 1930 m.

Bendt Faurby Madsen f. 4.5.1899; (S. af landmand N. T. Madsen, Randeris, Brejning) Børkop H., ejer af Damgaard og senere af Søndergaard, begge i Ejstrupholm, næstformand for Ejstrup menighedsråd og for missionshuset i Ejstrupholm, i bestyrelsen for E-holm og omegns transformatorforening.

Børn E1—5

E1 Marie Abildtrup Madsen f. 12.9.1932; Haslev Husholdningssk., husassistent; E2 Christian Abildtrup Madsen f. 2.4.1934; landmand. E3 Elna Abildtrup Madsen f. 28.6.1937; husassistent; E4 Signe Abildtrup Madsen f. 20.12.1943; E5 Erik Abildtrup Madsen f. 3.1.1949.

D2 Petrine Abildtrup f. 27.5.1909; Nr. Nisum H., assistent på hvilehjemmet i Kibæk fra 1940.

D3 Christen Abildtrup f. 25.11.1910, d. 5.6.1928.

D4 Svend Abildtrup f. 7.8.1912; arvede fødegården Abildtrup Nedergaard, medlem af kornnævnet fra 1937, i menighedsrådet fra 1944, kirkeværge for Vorgod kirke fra 1951, formand for K.F.U.M. i Vorgod i 6 år, g. 1937 m.

Kirsten Marie Kristiansen f. 2.4.1915; (D. af gdr. K. P. Kristiansen, Sdr. Felding) Børkop H.

Børn E1—4

E1 Christian f. 23.11.1941, d. 3.12.1941; E2 Krista Nielsine f. 16.2.1945; E3 Bent Christian f. 15.9.1948; E4 Svend Erik f. 16.7.1950.

D5 Dorthea Marie Abildtrup f. 12.11.1914; g. 1940 m.

Meier Bang Jensen f. 8.5.1914; (S. af gdr. og sognerådsformand L. Bang Jensen, Vorgod) havde en gård i Skærbæk, Nr. Vium, nu Hvidbjerggaard, Haunstrup-Snejbjerg.

D6 Jens Ejner Abildtrup f. 13.5.1918, d. 8.2.1954; ejede Hede-
vang, en udflyttergård fra Lyngkildegaard, medlem af mejeri-
bestyrelsen og K.F.U.M.s bestyrelse i Vorgod, g. 1944 m.

Ane Kathrine Jørgensen f. 24.9.1920; (D. af gdr. Jens Jørgensen, Herborg).

Børn E1—3

E1 Martha f. 10.4.1945; E2 Edith f. 10.7.1948; E3 Nina f. 3.5.1951.

D7 Anne Abildtrup f. 12.7.1919; husbestyrerinde hos D9.

D8 Marie Abildtrup f. 10.2.1922; præliminæreksamen 1942, sygeplejerske i Herning, fra 1949 på Centralsygehuset.

D9 Ernst Abildtrup f. 24.6.1925; Nr. Nisum Eftsk., Tommerup H., ejer af gården Aavang, Barde, i K.F.U.M.s bestyrelse.

C8 Jens Abildtrup f. 12.5.1884; dimitt. fra Nr. Nisum Sem. 1907, lærer i Hvingel, Hee fra 1.2.1902 til 1.2.1913, førstelærer i Lomborg nordre skole fra 1.2.1913 til 1.9.1933, da afsked p. gr. af sygdom, boede sine sidste år på »Solbakken«, Nr. Nisum, har været formand for Lomborg-Komm. Sygekasse, medlem af Lomborg Sogns menighedsråd og af kredsbestyrelsen for Lemvigegnens K.F.U.M. og K., har udgivet Mads Videbæks strid med herremanden på Brejninggaard (1923), Abildtrupgaard og dens beboere 1498—1925 (1925), Vorgod Sogns historie I (1926), Jens Maarbjerg og Ellen Marie (1928), Iver Viftrup (1930), Christen Madsen (1930), Kræn Pouls (1934), Jeppe Johansen (1934), Vorgod Nr. Vium Kommune og Omegns Spare- og Laanekasse 1868—11. juni 1943 (1943), slægten Abildtrup II (1951), selvejerslægten Bjødstrup (1952), særtryk af jydsk samlinger, 5. række, 4. bind, festskrift til Carl Klitgaard: selvejerbønderne i Bøvling og Lundenæs Amt 1743, gamle Christen Jacobsen, Søren Kierkegaards Tipoldefader handelsmand Jens Andersen og hans slægt på Astrupgaard (1952), dansk bondeliv i 1600erne (1953) — desuden mange artikler i dagspressen og i tidsskrifter.

Det er en stor produktion, der har kostet den flittige forsker megen tid på Landsarkivet i Viborg og på Rigsarkivet i København. »Når man så ved, hvor plaget Abildtrup har været

af sygdom, får man dobbelt respekt for de mange synlige resultater, der er kommet ud af hans flittige arbejde» (af en smuk artikel i Ringkøbing Amts Dagblad i anledning af hans 70 års fødselsdag).

Hans livsgerning næst efter lærergerningen blev altså denne: at være historisk forsker og forfatter, g. 1909 m. Marie Margrethe Møller (D. af førstelærer Niels Møller, Nr. Nisum) f. i Hvam Skoe, Borbjerg 22.4.1886; dimitt. 1907 fra Nr. Nissums Sem., lærerinde i Hvingel skole 1909—13 og i Lomborg nordre skole 1914—33, formand for K.F.U.K. i Lomborg 1923—33, renskrev alle sin mands manuskripter og var således en stor støtte for ham i hans skribentvirksomhed.

C9 Kirsten Marie Abildtrup f. 19.9.1886, d. 4.7.1892.

B5 Petrine Pedersen.

(Der er opgivet forskellige efternavne på de 5 søskende, men det skyldes vel, at de fødtes i den tid, hvor der var overgang mellem at få efternavn efter faderens fornavn og — som nu — at blive kaldet med faderens efternavn).

Petrine er f. 21.9.1855, d. 5.12.1933; g. 1877 m.

Jeppe Christian Jensen fra Fly ved Skive f. 9.8.1846, d. 29.10.1925; han var nogle år avlskarl på Ny Abildtrupgaard, som han ved giftermålet blev ejer af, i 2 perioder var han medlem af Nr. Vium-Herborg-Vorgod Kommune, som landmand viste han sig meget dygtig, bl. a. kultiverede han skrænter og sandbrinker ved overrisling.

Mest blev han kendt som banebryder i I.M.s arbejde i Vorgod kirkedistrikt, trods stor afstand gik både han og Petrine helt til Vildbjerg for at høre den kendte pastor Krog, som senere kom til Jakobskirken, København, og som han havde tjent hos i Vildbjerg, før han kom til Ny Abildtrupgaard.

Det blev også til mange og lange køreture f. eks. til Herning efter talere og tilbage igen.

Han havde en god støtte i Petrine, der var en stilfærdig og god hustru og moder.

Jeg husker ham fra min seminarietid som en stout mand, der

A 5 B 5 Petrine Pedersen

Jeppe Christian Jensen, g. m. B 5

var meget godt inde i kirkelige forhold og interesseret i tidens spørgsmål.

Børn C1—7

C1 Karen Abildtrup Jensen f. 29.1.1880, d. 6.12.1937; Haslev H., g. 1915 m.

Martin Jørgensen f. 6.7.1877; (S. af Andreas Jørgensen, bane-funktionær i Laven, Linå sogn) smedemester i Barde, bor nu i Ikast.

D1 adoptivson Gunnar Jørgensen f. 3.1.1920; Hoptrup Eftsk., bor i Esbjerg.

C2 Kirstine Abildtrup Jensen, død som lille.

C3 Kirstine Abildtrup Jensen f. 10.2.1884; g. 1910 m.

Hans Peter Jørgensen f. 24.4.1884; (S. af parcellist Jørgensen, Grumløse) fik gården, som nu kaldes Lyngkildegaard efter sin svigerfar Jeppe Jensen, missionær i I.M. fra 1936, i menighedsrådet i Vorgod en årrække, bor nu i Herning.

Børn D1—4

D1 Christian Jørgensen f. 27.11.1911; Hoptrup H., ejer af fødegården, g. 1944 m.

Karen Annelise Mørch f. 20.12.1917; (D. af manufakturhand-
ler Mørch i Vorgod Kirkeby).
Barn E1 Aase Mørch Jørgensen f. 6.4.1947.
D2 Petrine Jørgensen f. 1.2.1914; Rønde H., g. 1945 m.
Rudolf Poulsen f. 10.4.1912; (S. af landmand Marius Poulsen
i Barde) rutebilejer i Videbæk.
Barn E1 Annette Solveig Poulsen f. 26.5.1954.
D3 Axel Jørgensen f. 19.2.1922; Tommerup H., har konens
fødegård, g. 1946 m.
Meta Christensen f. 17.9.1923; (D. fra Lundagergaard i Tjør-
ring) Hammerum Husholdningssk., Tommerup H.
Børn E1—3
E1 Gunner Lundager f. 15.5.1948; E2 Herluf Lundager f. 10.2.
1950; E3 Poul Erik Lundager f. 29.10.1953.
D4 Anker Jørgensen f. i september 1924; død 17 dage gammel.
C4 Jensine Abildtrup f. 16.1.1887; g. 1916 m.
Poul Christian Pedersen f. 24.12.1891; (S. af gdr. Truels P.,
Gullestrup) Ryslinge H., gdr. i Ravnholtlund, Bording, med-
lem af sognerådet i 7 år, i mejeribestyrelsen i 6 år, gymnastik-
leder i 7 år forskellige steder.
Barn D1 Christen Abildtrup Pedersen f. 5.9.1918; Hoptrup Eftsk.
og Haslev Landbrugssk., i hjemmevernet, arvede fødegården
i 1946, g. 1947 m.
Else Marie Christensen f. 1.6.1928; (D. af gdr. Carl Chr.,
Guldforhoved, Bording).
C5 Christine Abildtrup Jensen f. 21.11.1891; har været husbe-
styrrerinde forskellige steder, bor nu i de nye aldersrenteboliger
i Herning.
C6 Ane Abildtrup Jensen død som tiårig.
C7 Jens Abildtrup Jensen f. 25.7.1896; uldhandler i Århus,
g. 1929 m.
Johanne Balle f. 20.2.1902; (D. af husmand P. Vangsgaard
Balle, Ording, Mors).
Barn D1 Ruth Abildtrup Jensen f. 3.12.1930; er klinikdame hos
en tandlæge i Århus.
Abildtrupslægten: ialt 249 personer.

Fyrstenborg

Fyrstenborg er udskilt fra Slumstrup, men så langt tilbage,
at den findes på kort, lavet i anledning af stavnsbåndets ophæ-
velse.

Folketællingslisterne for Fyrstenborg går tilbage til 1787, og
da nævnes husmand Jens Larsen, 48 år gl. som afbygger. Det
kunne tyde på, at han har rejst de første bygninger på nylig
udskilt jord.

På kort fra 1826 er den ligesom de andre slægtsgårde afsat.

Min farfar A6 Morten Christensen købte den i 1854; da var
den på 57 tdr. ld., senere er der fra Slumstrup købt 9 tdr. ld.

Jorden er sand- og lermuldet på lerunderlag.

Oprindelsen til det bombastiske navn Fyrstenborg kendes ikke,
måske stammer det fra kartoffeltyskerne.

Fyrstenborgslægten

A6 Morten Christensen

Ane Dorthea Pedersdatter, g. m. A6

A6 Morten Christensen f. på Astrupgaard 2.3.1825, d. 24.5.1915; g. 1853 m.

Ane Dorthea Pedersdatter f. 13.7.1823, d. 27.4.1892; døbt Dorothe, ved konfirmationen kaldt Dorothea, ved giftermålet Dorthe. Det gik dengang ikke så nøje til med, hvad der stod i kirkebøgerne. (D. af gdr. Peder Pedersen, Birkmosegaard i Herborg. Han stammede fra Fiskbækgaard i Nr. Vium, hans kone Ane Cathrine Andersdatter var fra Hamborggaard eller »Store Hamborg« i Vorgod, født i Meldgaard i Skibbild, Nøvling. Stifteren af Herning Museum, museumsforstander J. A. Trøstrup var af samme slægt fra Meldgaard. Min farmor og hans mor var kusiner. Den nuværende museumsforstander H. P. Hansen, hvis navn ofte figurerer i denne bog, er også af denne slægt).

Morten Fyrstenborg, som han kaldtes, var den yngste af flokken på Astrupgaard. I modsætning til de 6 slægter, der havde gårde fra ca. 200 til 600 tdr. ld, var han husmand. Det har vist været for at hjælpe lidt på indtægterne fra landbru-

get, at han lærte tømrerhåndværket. Han var vel almindelig dygtig landmand, men tømrerarbejdet interesserede ham lige til det sidste, og det blev gjort godt.

Men som flere i slægten havde han ingen trang eller lyst til det kommunale liv, fordi det åndelige liv optog ham så stærkt.

Hans eneste barn — min fader — fortæller nu om sine forældre i slægtsminder fra 1927.

»Min fader gik i skole til sin ældste broder, Peder A1. Som 7—8 årig dreng fik fader sit ene ben i stykker ved leg i skolen. Lægehjælp blev ikke brugt ved sådanne tilfælde, og så satte broderen benet sammen. Da faderen på sessionen tillod sig at bemærke, at låret havde været i stykker, så han havde en legemsfejl, spurgte sessionsherrerne, hvem der havde sat det sammen. De fik at vide, at det var en broder, og kom da med den bemærkning, at det havde været »en kræng' bro'r.«

Som dreng måtte fader om sommeren passe deres egne og nabogårdens får i løsdrift på den store Astrup Hede. Tiden har sikkert været trivial så tit, men al tid skulle udnyttes, og strikkepindene måtte så bruges ude i heden samtidig med fårepasningen.

Engang blev man hjemme i gården opmærksom på en hedebrand, som nærmede sig betænkelig hurtigt. Fader blev sendt ud til et højt punkt i retningen for at undersøge, hvad det var. (Det var sandsynligvis Hosterhøj, som man har ment var den høj, Søren Kierkegaards far forbandede Gud på. Det var dog vist i Andbæk i Lem, hvor han var hjorddreng en sommer).

Da han kom derop, kunne han se et mægtigt bål, se ilden stige højt til vejrs og med den stærke storm falde frem ned på jorden og antænde igen. Fader blev bange og løb, alt hvad han kunne hjemad, for at ilden ikke skulle indhente ham. Ilden, som var opstået i Brejning, 2 mil borte, standsede ved Astrup Kær nær ved gården.

Så kom konfirmationsforberedelsen. Langt var der til Borris Præstegaard — en mil — så han måtte tidlig af sted om morgenen, og undertiden var det helt mørkt. Når han skulle forbi en høj, der lå tæt ved vejen, var han meget betænkelig,

da han havde hørt fortælle, at der inde i højen sad en kone med sin spinderok og spandt.

Fader gik med en meget høj, stiv filthat, der var bredest foroven; en anden af drengene havde en lige så høj, stiv filthat, men den var spids opad. De var de eneste af flokken med høje hatte og blev anset for at være fra gode velstående bondehjem. Tøjet var meget enkelt og ufarvet, men af hvid uld, sammenkortet med lidt sort. Sparsommeligheden med tøjet gik så vidt, at når de lagde sig til sengs om aftenen, trak de af skjorten for at mindske sliddet.

Indtrykket af præstens undervisning var, at det gjaldt om at leve et bravt, ordentligt levned for at være Gud til behag. (Det var jo i rationalismens tid).

Som voksen — 16—17 år — tjente fader et år på en gård i Sædding, hvor han traf min mor. Lønnen var 6 daler for et år. Han kom derefter i tømrelære hos en snedker og gårdejer i Bølling, hvor han lærte sit håndværk, plus grundigt kendskab til både gamle og nye spøgelseshistorier, endog så friske, at mesteren mente, at han havde haft følgeskab med selve »den sorte« en nat, da han gik over Bølling Kær. Disse historier prellede dog af over for faders sunde fornuft.

Under et større arbejdes udførelse i Bølling Præstegaard, mødte han mere alvorlige indtryk gennem en tjenestekarl, der var vækket op af sin syndesøvn og talte med fader om det ene fornødne.

Han sagde om præstens broder, daværende berømte skuespiller Ludvig Phister, at når han døde, kom der »en gu'e tør'r te æ ild«. Samme karl sagde også en gang advarende til en pige, der skulle til gilde: »Pas på, lille Marie, du ikke danser, for lige så mange dansere, lige så mange djævla!« (De dømte hårdt den tids vakte, men der var alligevel slagkraft i deres vidnesbyrd).

Så kom 1848. Min fader var der lejet for, og han skulle således være fri for soldatertjeneste. Da det kom til stykket, kunne det dog ikke slå til, og for at hytte sig, fik han en pro forma skrevet retslig forpagtningskontrakt på en gård i Bølling.

(Ikke så underligt, at bønderne — se Drongstrupslægtens

A3 — ville knibe uden om soldatertjenesten. Der var ikke almindelig værnepligt, kun bønderne skulle springe soldat, så de var nærmest stempet som underklasse, og det gjorde ikke fædrelandskærligheden større. Alligevel ville man være med til at værne om fædrelandet).

»Sindene var i bevægelse, fædrelandskærligheden svulmede, hvad dog også gav skæve udslag. Rædsel greb folk, da rygtet om, at slaverne = fangerne fra Rendsborg var kommet ud og var faret ud over Jylland. For at gøre dem og eventuelt tyskerne modstand, gjordes der tilløb — foranlediget af herredsfogden og andre stedlige kræfter — til samling af skarer af frivillige unge karle og mænd, som skulle dygtiggøres til krigstjeneste ved noget privat eksercits og udstyres med et hjemmelavet våben: et slags spyd på en lang stage. Da tyskerne kom, var de gæve våbendragere spredt for alle vinde, og de fatale våben vidste de ikke, hvor de skulle gemme. I Sædding fik de dem hevet op på kirkens loft.

Krigen fik ende, og tiden kom, da fader stiftede hjem og købte Fyrstenborg (1854) og straks byggede nyt stuehus.

(Da han var yngst i flokken, var der ikke så meget til ham hjemmefra, men det spørgsmål plejede de ansete gårdslægter at løse ved at finde en velhavende mage. I dette tilfælde skal der også have været udset en sådan til ham, men han fulgte sit hjertes tale og giftede sig med yngste datter fra en gård, hvor der gjaldt samme regel. Hun ville heller ikke have det udpegede gode parti, og så blev det kun til Fyrstenborg for de to.

Det var to fra ansete familier, der kom sammen, og de vidste også nok, hvad rod de var af.

Vi børn måtte sige I til ham og allefar = oldefar: en ære at blive gjort en generation ældre, end man var.

Disse benævnelser var almindelige i de tider, men bedstefar vågede nøje over, at vi børn huskede dem).

Af slægtsminder fra 1927:

»Mor var fra Birkmosegaard i Herborg. Hendes fader hed Peder Pedersen. Foruden at være gårdmand praktiserede han noget som hjemmedyrlæge, og hans speciale var horntomhed hos kvæget. Han var også snild til at lave et eller andet, som

vi kalder husflid, var ellers livlig og ikke bange for en spøg med sine børn, men ellers var lydighed mod ham noget selvfølgeligt.

Mor havde let ved at lære og skrev helt godt, havde gode evner ligesom sine søskende.

Som barn måtte hun også passe løsgående får i heden. Da hun var svagelig af helbred, kom hun i sylære, gik omkring i sognene Hanning, Sædding og Bølling og syede for folk, både mandsklæder og fruentimmerdragter. Sit tilhold havde hun på en gård i Sædding (Jens Grimstrup), konen var hendes gode veninde. Her traf hun fader som 16—17 årig karl på gården.

De sidste 4 år, før hun blev gift, var hun husbestyrerinde for en bror, der havde overtaget fødegården. Da han drev en udstrakt handel med heste og kreaturer, kom der mange i hjemmet, og det førte til kortspil og brændevinsdrikkeri, hvilket hun hadede.

Da hun blev kone i Fyrstenborg, afskaffede hun som den første i Sædding sogn traktement af brændevin. Mor var af naturen venlig, afholdt af tjenestefolkene, god mod fremmede og småfolk, som hun hjalp til rette, så godt det økonomiske tillod.

Hun var en betydelig personlighed, stærk af karakter, sagde sin mening — også til venner — og var meget imod forstillelse og smiger.

Jeg erindrer med stor respekt, at hun også kunne tie, når den tid var, også, når min myndige fader sagde »noget«, når han ikke var i humør. Hvor hun havde lært dette: ikke at ville have det sidste ord, ved jeg ikke, men vistnok i Guds skole, da få af naturen er så kloge, at de har lært at tie til en ubehersket bemærkning, om den også er nok så sand, for ikke at nævne den endnu større vanskelighed: at kunne tie, når en bemærkning er ubeføjet eller uvirkelig.

Hun havde stor indflydelse på mig, var min fortrolige i alle ting, ligesom jeg står i stor taknemmelighedsgæld til hende, fordi hun ledede mig til Gud og holdt mig til flid og sparsommelighed. Da hun var svag, måtte jeg hjælpe hende meget i huset og blev derved inderligere knyttet til hende. Ingen er

som mor, men jeg tror nu ikke, at mange er som min moder var.

Moder døde af en kræftsvulst i underlivet, men frimodig i tillid og fortrøstning til Jesu gerning for os.

Jeg savnede hende meget.

Man kunne tænke sig ud fra ovenstående, at ægtefællernes samliv ikke var så godt, men det ville være en fejltagelse.

De var enige i deres tro og opdragelse og alt væsentligt, men som de særprægede personligheder og stærke karakterer, de var, kunne det næppe undgås, at det slog gnister en gang imellem.

Bedstemor hørte vist til Herrnhutterne lige fra sin barndom, men fulgte sin mand, da han blev grebet af Indre Mission.

Fader fortæller videre:

»Derefter — efter at han havde sat bo — først i 60erne blev han grebet af en åndelig vækkelse og omvendt fra den almindelige, gængse selvtilfredse kristendom med dyd og gode gerninger som salighedsvej til troen på syndernes forladelse og freden og frelsen i Jesus, hvad også gav sig udslag i indtrængende personlige vidnesbyrd. Indre Mission blev noget af et samlingsmærke for de nye vakte, der især læste flittigt i bibelen, Luthers skrifter. Skrivets Sjæleskat. Johan Arndts sande Kristendom og brugte Brorsons Salmebog.

Sådan var stillingen, indtil »bornholmerne« = Luthersk Missionsforening kom. Fader var også under deres indflydelse en tid, men følte sig ikke ret hjemme mellem dem. Grunden dertil var ikke så meget indvending mod fremstillingsmåden i deres forkyndelse som dette, at han ikke syntes om deres datidige fremgangsmåde i deres virksomhed.

Hans åndelige syn var vel snævert og ensidigt, men der var nidkærhed over synet, og det siges, at der aldrig kom menesker i gården, uden han »vidnede« for dem. Det var nok sommetider mere med nidkærhed end med forstand, men man var grebet og betragtede det som en ære at blive »småforfulgt«, som disse pionerer blev.

Et træk, fortalt mig af en gammel missionær, belyser den tids åndelige nidkærhed og varme. Det var i 70erne. Missionæren Anneberg skulle tale i Fyrstenborg, hvor de lave stuer

var fyldt med mennesker. Da de sent om aftenen skulle hjem, nogle milevidt derfra, var det kraftigt snefog, men det betød intet. Syngende gik de i alle retninger, og det varede længe, inden stemmerne tabte sig i det fjerne.

Ved møder i forsamlingshuset stod han ofte op og aflagde vidnesbyrd med kraft og fynd.

Som aftægtsmand lavede han ryw'er = river; godt kram, og det nød vi 8 børn godt af, idet vi hver fik en cykle — af de bedste — til konfirmationen. Også af den grund var vi glade for bedstefar.

Han var åndsfrisk til det sidste og levende interesseret i alt det nye i tiden.

Efter hans død skrev provst Boeck, Lønborg, følgende om ham i Ringkøbing Amts Avis:

Morten Fyrstenborg.

I anledning af gamle Morten Fyrstenborgs død føler jeg trang til at skrive et par mindeord. Han døde 2. pinsedag hos sin søn i Sædding i sit 91. år.

Med ham er en af de ældste, måske den ældste af Guds børn her på egnen gået hjem. Han var et sjældent elskeligt og ydmygt Guds barn og en af dem, som sikkert ved sin bøn og sit liv og sin frimodige bekendelse overfor mennesker har været blandt de arbejdere, som i det stille har virket mere for Guds rige end mange andre. Glæden i Herren lyste ud af hans øjne, og hvor var han glad for hvert et trofast vidne, som han fandt, både blandt præster og lægfolk. Han har været til velsignelse for mange, og vi er mange, som takke Gud, fordi vi mødte ham på vor vej. Jeg besøgte ham på hans 90 årige fødselsdag, og hans hjerte var fuldt af tak for Guds nåde imod ham. Han søgte ikke sin egen ære, nej, Gud skulle have al æren, det var den dybe tone, der gik igennem hans ord på denne dag, og jeg har kendt få troende mennesker, som havde et så ydmygt sind som ham. Hans bortgang er et savn for hans kære, for samfundet i Sædding og for os alle, som kendte og elskede ham.

Herren velsigne hans minde iblandt os, og måtte vi engang samles med ham derhjemme, hvor han nu også istemmer lovsangen til lammets pris.

Lønborg Præstegaard den 26. maj 1915.

O. Boeck.

Vi, der kendte bedstefar, kan nok se, at provsten roste ham mere, end vi ville have gjort, men ingen er jo stor for sin kammertjener.

Af hensyn til Jens Astrup, der skrev slægtsbrevet, vil jeg gerne knytte en kommentar til udtrykket: måske den ældste

Johanne Jensen, g. m. B1

A6 B1 Chr. Astrup Christensen

af Guds børn her på egnen. Udtrykket er dog ikke så stærkt som i en bog, hvor en mand nævnes som »den eneste troende mand i sognet«.

Slige kategoriske udtryk er man heldigvis mere forsigtig med i dag. Det tilkommer ikke mennesker at afgøre, hvem der er Guds børn eller ikke. Jens Astrup, med hvem jeg har drøftet spørgsmålet, kritiserer med rette denne tendens til at dømme.

A6 B1 Christen Astrup Christensen f. 11.7.1860, d. 6.7.1936; arvede Fyrstenborg, g. 1892 m.

Johanne Jensen f. 19.12.1866, d. 20.4.1938; (D. af gdr. Jeppe J., Hestkjær i Finderup).

Hendes mor var som nævnt født på Astrupgaard i Velling, som hendes morfar Jens Thomsen ejede sammen med en anden gård i samme sogn. Det var ellers gået tilbage for ham, der var stor handelsmand og æ sønden og rejste med kvægdrifter til Frederiksstad, og hvis priserne ikke var tilfredsstillende, til Itzehoe. Engang han kom hjem sydfra, og de løftede den tunge pengekiste af vognen, viste det sig, at den var fyldt med sten. Han var blevet bestjålet på en kro, men hvor?

Far og mor (af udg.).

Far var en mand med mange interesser. Han var altid tidligt med på nyt. Som ganske ung kulegravede han en kile (en trekant), der lå lavt og plantede den til med nåle- og løvtræer. Samme sted, der lå lunt, da han havde opkastet diger om pletten, der var på ca. 2 skæpper ld., forsøgte han sig med kålraber = kålroer, da de begyndte at komme frem, og alle dage kælede han for dem med stort held. Kålbrosvampen holdt han nede ved omhyggeligt at fjerne alt affald fra krybberne og anbringe det langt fra møddingen, som han var meget omhyggelig med. Der skulle klappes, dækkes med græstøv og små graner for at holde hønsene borte. Når jeg sommetider besværede mig over det store arbejde dermed, fik jeg det svar: Hvis ikke jeg havde passet godt på møddingen, havde vi ikke haft så god en ejendom.

Han elskede dyr og planter, hvad alle hans børn også gør, og gav begge kategorier gode kår, så man i foderstof- og gødningsforeningen sommetider tvivlede om de store bestillingers rigtighed.

Der blev plantet læhegn overalt — og små plantager, hvor hedetørven var afgravet for at anvendes som strøelse i staldene, så gården lignede en skov, hvorfor han også på sine gamle dage 1924 fik den opmuntring at modtage et lille sølvbæger fra Hedeselskabet. Der var ingen mere, der trak på smilebåndet ad »Kræstens haw«, tværtimod.

Teknik var han glad for, var meget interesseret i nye maskiner. Han var den første i sognet, der vovede at bruge en roehakke i stedet for fingrene under kravlen. Det var næsten morsomt.

Af sin far havde han måske lært at klare alt håndværksmæssigt. Hans anvendelse af de for hånden værende midler var karakteristisk for ham. Vogn- og redskabsskure lavede han ved at forbinde nogle graner, der voksede tæt ved gården, med granstammer og derover lægge tag af bølgeblik. Svinestald og stakkehjelme byggede han selv og bjælkerne blev hentet blandt de graner, han i sin ungdom selv havde plantet.

Til sine reparationer anvendte han et par universalmidler: båndjern og søm. Gik en vogneger i stykker, kunne den samles med et stykke båndjern. En knækket vognstang kunne blive brug-

bar igen, dersom man lagde lægten på siden af den og vikled båndjern om fastgjort med søm. Var stolene blevet leddeløse, kunne de helbredes på samme måde. Seletøjet kunne gøres i stand med en rebstump og lidt tækkegarn, men vi børn var nu ikke begejstrede for det overbroderede seletøj.

Han var i det hele taget en selvhjulpne mand, så håndværkerne var ikke glade for ham, ikke engang billeder kunne de få lov at indramme, men han holdt mange penge hjemme på den måde, og da han var omhyggelig og påpassende i stald og mark, resulterede det i meget gode kår i hjemmet med de mange børn.

Far var sparsommelig med sig selv, men ikke, når det gjaldt hans overbevisning i religiøse anliggender. Hjemmet stod åbent for søndagsskolebørn i over 30 år, og det var kun få hjem, der ikke sendte deres børn til ham. Mit første organistembede var hjemme i søndagsskolen, og jeg kan endnu huske, at mor i dårligt vejr lagde aviser på gulvet for at skåne lakken.

Som i så mange andre hjem i slægten kom der mange præster og missionærer, som vi kørte langt af led. Det var kolde ture om vinteren i fjedervognen, selv om man havde dækken om sig. Fodpose havde vi ikke. En køretur glemmer jeg sent. Den gamle kendte Lars Hansen, der var en dygtig kolportør, men meget mædelig lægprædikant, skulle en mørk og sur vinterdag befordres en mils vej over heden på dårlige veje. Han var så beskeden, at han ville gå, det var han vant til; men far ville han skulle køres hele vejen nordpå. Jeg var smittet af vejret, men gjorde, hvad der var mig pålagt. Ved vejs ende blev jeg dybt beskæmmet. Lars Hansen var rørende taknemmelig og takkede mig så hjerteligt, at jeg syntes, der faldt glans over hjemvejen.

Da der var meget få I. Ms. folk i sognet, blev det far, der måtte punge ud til alt; men det beklagede han sig ikke over.

Sine aftener udnyttede han godt lige fra sin ungdom af. Vi har endnu et smukt udskåret skakspil og en tyk bog, som han har skrevet fuld af interessante artikler. Resultatet blev en meget hurtig og alligevel flot håndskrift.

Han læste uhyre meget og bandt bøger ind i hundredvis, lånte dem ud og fik kun de færreste hjem igen.

Når han blev optaget af boglige eller tidens spørgsmål, kunne det af og til hænde, at han greb pennen og skrev i de lokale

blade. Det faldt ham let at udtrykke sine tanker, også i tale. Hans festtaler var livfulde og spøgefulde og dog dybt alvorlige.

Far var vist ikke meget interesseret i politik eller kommunale anliggender. Det var jo i den tid, da I. M. nærmest betragtede politik som djævelskab. Han kom kun til det nederste trin på sognets rangstige: snefoged. Derimod var han betroet adskillige tillidshverv inden for I. M.

Det hører med til vore festlige minder, at vi i mange år havde sommermøder i haven, hvortil der kom mange mennesker, en del fra nabosognene.

Mor var livlig og havde gode evner — var af en velbegavet slægt. Hendes gamle lærer har sagt, at hun var den dygtigste og flinkeste elev, han nogen sinde havde haft. Morsomt nok er det samme sagt om den nuværende kone i Fyrstenborg. Mor havde en god sangstemme, som vi hørte meget. Vi nød den, når vi som mindre stod om rokken og så de rappe fingre arbejde, og vi glemmer sent sommeraftener, når vi i skumringen samledes i køkkenet. Mor sad på tørvekassen ved komfuret og sluttede dagens travlhed med at istemme verset: O, Jesus, du min glæde (sidste vers af: Nu hviler mark og enge). Linien: vil slangen mig omslynge, føltes uhyggeligt i halvmørket, men de to sidste: så lad din engel synge: Det barn er gemt i Herrens fred, gav en forunderlig tryghed oven på uhyggen.

Mor var meget god mod folkene og mod småfolk. Det hørte til vore store glæder at gå ud til en gammel kone, der fyldte år med Chr. d. 9., med en god kurv fødevarer.

Vi skiftedes til at gå to og to, altid lørdag eftermiddag. Jeg hører endnu klinken, når vi lukkede døren op til den lillebitte stenpikkede forstue og kom ind i stuen med lergulv og en væv, som fyldte det meste af rummet. Vi glemmer sent det øjeblik, som vi altid ventede på og nød: når hun tog tørklædet af kurven og ved synet af madvarerne inderligt og ægte udbød: Å, Guj ha lov!

Mor var alle dage opofrende og afholdt af alle.

Hvor meget hun fyldte også udadtil, fik jeg et levende indtryk af, da sognefogdens kone udtalte: »Der blev så tomt i sognet efter hende«.

Vore forældre gav os et godt og trygt hjem, lærte os at bestille noget og at lyde.

Alligevel gik det livligt til, pigerne var lattermilde, og alle drillede vi hinanden efter bedste evne, som man gør i en stor søskendeflok. I hjemmet kom efterhånden mange unge, og musik og flerstemmig sang blev dyrket ivrigt.

Far og mor var frisindede, der blev ikke lagt bånd og tvang på os; det behøvedes heller ikke, da vi godt vidste, hvad vi kunne bedrøve eller glæde dem med.

Opdragelsen var fornuftig, der kunne nok falde en »vinge«, og sommetider oplevede vi kollektiv straf, når ingen ville røbe noget. Så fik vi: e'n for alle, og alle for e'n.

En begivenhed glemmer jeg vist aldrig. Som 11 års dreng kvaltes et får for mig i mosen, hvor det forgæves prøvede at nå ned til et vandhul med lodrette sider. Jeg blev helt fortvivlet, løb hjem, alt hvad jeg kunne, styrtede grædende ind i gården og råbte: Æ fo'r æ drown, æ fo'r æ drown; I mo gåt slå mæ ihjæl!

Men, hvor underligt og uventet. Der faldt ingen straf, ikke engang bebrejdelser, tværtimod vistes mig en kærlighed, som siden er blevet mig et levende billede på, hvordan Gud ser på og behandler den, som ærligt vedgår sin synd og skyld.

De sidste år nød de i fulde mål i deres nye hus ved stationen efter et arbejdsomt og stræbsomt liv på gården. Ofte rejste de ud til børnene og — endte begge deres dage langt hjemmefra.

Børn C1—10 (C6 og C7 tvillinger)

C1 Morten Christensen (bev. 1937 til Astrupgaard) f. 4.8.1893; dirigent for Hanning kristelige sangkor 1913—1915, dimitt. fra Nr. Nisum sem. 1919, den første på sem. gennem 25 år med ug i orgelspil og dermed »titel« af domorganist, lærer på Tommerup H. 1919—22, ansat ved Odense skolevæsen fra september 1922, fast ansat 1.1.1925, overlærer, da den nye overlærerordning kom, talepædagogisk eksamen 1937, aut. tale- og ordblindelærer ved Odense skolevæsen, det første fra 1937, det andet fra 1942, instruktør ved tale- og ordblindkurser for lærere, privat tale- og ordblindeinstitut fra 1937, flere års privat udd. i sang og musik, dirigent for Kristeligt Sangkor i 14 år, organist ved »Bethania« i 12 år, lærer og leder i ca. 25

år ved Thomas Kingos kirkes søndagsskole, i Vor Frue sogns menighedsråd 1 periode, i Thomas Kingos kirkes menighedsråd fra 1949, i arbejde med bibel- og Ydre Missionskredse, i forskellige bestyrelser, deriblandt Talepædagogisk forening i provinsen, udgiver af denne bog, g. 1923 m.
 Kristine Marie Sørensen f. 10.5.1898; (D. af gdr. S. J. Sørensen, Gadegaard, Semb, Hvidbjerg, Thyholm, af gammel sognefogedslægt) Nr. Nisum H. og Haslev udvidede H., i Thomas Kingos sogns menighedsråd 2 perioder, søndagsskolelærerinde i mange år.

Børn D1—6

D1 Holger Astrup Astrupgaard f. 22.5.1924; student fra Sct. Knuds gymn., bankassistent i Fyens Disconto Kasse 1944—46, kontorist ved De forenede Spritfabrikker i Odense og Aalborg 1946—48, kiropaktor i 1951 efter 3½ års studium i København, filosofikum i 1953, har klinikker i København, Frederikssund og Helsingør fælles med kiropaktor A. Weirup, g. 1949 m.
 Renée Florence Stephens f. 5.1.1925; (D. af kontorchef og koncertsanger Cecil St., Cambridge, England) sygeplejerske i London, på Rigshospitalet 1948.

Børn E1—4

E1 Anne Kirsten f. 10.4.1950; E2 Pia f. 4.9.1951; E3 Ditte f. 16.10.1953; E4 Morten Astrupgaard f. 24.9.1956.

D2 Svend Astrup Astrupgaard f. 27.6.1926; realeksamen 1943, bankassistent i Fyens Disconto Kasse 1943—47, eksamen fra Niels Brocks Handelsskole 1949, teknisk- og handelsuddannet 1949—51 på Pfaffs symaskinefabrikker i Kaiserslautern, Tyskland, ansat i Pfaffs symaskine A/S København som konsulent i specialsymaskiner for beklædnings- og lædervare- og skotøjsindustrien og som prokurist i firmaet, den eensproglige korrespondenteksamen i tysk fra Handelshøjskolen, København, læser til samme prøve i engelsk, frihedskæmper 1943—45, »piber« ved gardens musikkorps 1946, g. 1955 m.
 Bodil Jernbøl f. 28.9.1926; (D. af kordegn Jernbøl, København) realeksamen 1943 m. udm., bankassistent et par år, di-

rektionssekretær i Dansk Formulartryk, A/S København, korrespondent i engelsk.

Barn Nils Peter f. 7.3.1956.

D3 Søren Viggo Astrup Astrupgaard f. 19.5.1928; handels- og kontormedhjælpereks. 1947, eksamen efter 1 år på den Fynske Handelsdagskole, kontorist ved De forenede Protokolfabrikker, København, g. 1952 m.

Annelise Irene Mortensen f. 26.11.1931; (D. af værkfører G. Mortensen ved »Singer«, København) handels- og kontormedhjælpereksamen 1949, ekspeditrice, nu kontorist ved »Singer«, København.

Barn E1 Claus Morten f. 3.3.1955.

D4 Helga Astrup Astrupgaard f. 24.11.1930; realeksamen 1947, postkontorist i Odense 1947—53, ½ år ved Pfaffs symaskinefabrikker i Kaiserslautern, Tyskland, fik kursus i brodering på symaskine, fra 1953 demonstratrice og instruktice ved Pfaff, København, fra 1. aug. 1956 lægesekretær ved Maribo Amtssygehus.

D5 Agnes Astrup Astrupgaard f. 15.9.1932; realeksamen 1949, handels- og kontormedhjælpereksamen 1952, kontorist i Odense, på Haslev udvidede H., g. 1955 m.

Finn Bjørnsen f. 10.10.1925; (S. af tapet- og kunsthändler Harald Bj., Odense) realeksamen 1942, handels- og kontormedhjælpereksamen, officerssskolen 1949—53, premierløjtnant, inspektionsofficer og lærer på officerssskolen, Frederiksberg Slot, samtidig med studium til cand. psyk, for at blive militærpsykolog.

Barn E1 Lisbet Bjørnsen f. 12.3.1956.

D6 Christian Erik Astrup Astrupgaard f. 10.6.1935; mellemskoleeksamen 1951, udlært 1956 i herreekviperi i Svend A. huset, hvor han fortsætter som ekspedient.

C2 Ane Dorthea Christensen f. 11.7.1895; Nr. Nisum H., sygeplejerske i Tarm 1921, knyttet til fru Prips bureau i 17 år, Dansk Sygeplejebureau fra 1935, bor sammen med C9 og C10.

C3 Maren Christensen f. 5.6.1897; optagelsesprøve til Nr. Nisum sem. 1919, vinterlærerinde i Dejbjerg og Sædding til 1925, g. 1925 m.

Ejner Kristian Hoppe f. 18.10.1899; (S. af købmand Chr. Hoppe, Klejstrup) realeksamen fra Viborg Statsskole, dimitt. 1921 fra Nr. Nisum sem., årskursus 1932—33, lærer i Bjert-Binderup, i Flynder og i Grandløse, nu leder af Centralskolen sidstnævnte sted, kirkesanger i Granløse, i menighedsrådet fra 1940, formand fra 1949, kunstmaler og illustratør, udstilling i København 1942.

Børn D1—5

D1 Kristian Astrup Hoppe f. 10.7.1926; student fra »Stenhus gymn.« 1945, lærereksamen fra Haslev sem. 1948, årskursus og sløjdlæreksamen 1950, værnepligtig sekondløjtnant 1950, senere udnævnt til flyverløjtnant af 2. gr. af reserven, timelærer i Ringsted 1950, fastansat 1952, g. 1949 m.
Mary Agnethe Larsen f. 7.2.1920; fra Høgberggaard, Lundby, nedstammer fra Ib i »Gøgehøvdingen«, lærerindeeksamen fra Haslev sem. 1948, fast ansat i Ringsted 1952, afsked efter ansøgning 1952, instruktør ved »Elna« symaskiner.

Børn E1—2

E1 Niels f. 8.2.1951, d. 31.5.1951; E2 Bodil f. 29.5.1953.

D2 Ole Astrup Hoppe f. 17.10.1930, d. 11.6.1934; døde af sprøjtegift.

D3 Else Astrup Hoppe f. 2.5.1932; realeksamen i Holbæk, ansat i D.S.B. Holbæk, husmoder fra 1954, g. 1954 m.
Poul Erik Andersen f. 21.8.1920; (S. af rangermester Andersen, Holbæk) realeksamen fra Jernbaneskolen, overassistent i Holbæk 1954, overtrafikassistent i København fra 1.5.1956.

Barn E1 Lise Astrup Andersen f. 16.6.1955.

D4 Gudrun Astrup Hoppe f. 7.8.1935; realeksamen, optagelsesprøve 1955 på Haslev sem., vikar på kommuneskoler.

D5 Jens Astrup Hoppe f. 6.4.1939; i mellemskolen på Stenhus gymn.

C4 Mariane Christensen f. 25.7.1898; optagelsesprøve til Nr. Nisum sem. 1918, i 3 år vinterlærerinde i Sædding, lærerinde ved Lintrup skole (Sdr.jyll.) siden 1925, g. 1921 m.
Laurs Nielsen Laursen f. 16.5.1895; søn fra gården Birkedal, Iller i Grønbæk, Nr. Nisum H., dimitt. fra Nr. Nisum sem.

1919, fast ansat ved Lintrup skole pr. Brørup 1.3.1921 som enelærer og kirkesanger, leder af Centralskolen smst. 1942, bibliotekar ved sognebiblioteket siden 1921, medlem af repræsentantskabet for Brørup Bank, årskursus i København 1934, sløjdlæreksamen.

Børn D1—5

D1 Hanne Lizzie Laursen f. 14.12.1922; student fra Ribe Katedralskole 1941, sygeplejerske i Århus 1945, senere i Norge, Sverrig og Holland, sekretær ved Rigshospitalet i København 1954, lægesekretær i København, nu operationssygeplejerske ved Gentofte Amtssygehus.

D2 Ruth Laursen f. 2.3.1924; student fra Ribe Katedralskole 1944, tandlægeeksamen 1950, assistent i Ringe 1 år, assistent i Hvidovre 1 1/2 år fælles praksis med sin mand i Rødovre fra 1953, g. 1952 m.

Otto Egon Larsen f. 11.3.1925; (S. af fabrikant Larsen i København) nysproglig student 1944 fra Østre Borgerdydssk., mat. student 1945, tandlægeeksamen 1950, assistent i Odense 1 år, praksis i Rødovre fra 1953.

Børn E1—2

E1 Henrik f. 26.5.1954; Bente Vestergaard f. 31.7.1956.

D3 Jens Aage Beck Laursen f. 10.6.1925; student fra Ribe Katedralskole 1944, sekondløjtnant 1947—48 ved brigaden i Tyskland, lærereksamen fra Haderslev Statssem. 1950, kommunelærer i Kolding fra 1950, instruktør ved roklubben, g. 1956 m.

Jytta Dalgas Bunch f. 26.11.1932; (D. af sparekassedirektør Andreas D.B. i Ribe) student fra Ribe Katedralskole, lærerindeeksamen fra Ribe Sem. 1951, lærerinde ved Kolding Skolevæsen.

D4 Sven Ege Beck Laursen f. 7.8.1928; realeksamen fra Ribe Katedralskole i 1945, svendeprøve som maskinsmed i Rødding 1949, handelseksamen samme år, eksamen som maskiningeniør i 1953 fra Odense Maskinbygningsteknikum, ingeniør ved A/S De danske mejeriers Maskinfabrik, Kolding.

D5 Mogens Beck Laursen f. 20.6.1934; student fra Sorø Akademi 1953, tandlægestuderende i København.

C5 Ane Kathrine Christensen f. 26.10.1899; lærerindeeksamen 1921 fra Nr. Nisum Sem., lærerinde i Odense 1 år og en tid ved Løgumgaards Realskole, og Artiumskursus, nu overlærer ved Hvidovre Skolevæsen, g. 1926 m.
Mads Kristian Madsen f. 9.3.1902; (S. af teglværksbestyrer O. A. Madsen, Salling) dimitt. fra Nr. Nisum Sem. 1923, lærer ved Løgumgaards Realskole og Artiumskursus et par år, nu overlærer ved Vanløse Skole, København, menighedsråds-kasserer i Rødovre fra 1945, aktivt med i frihedskampen fra 1943.

Børn D1—3

D1 Inge Astrup Madsen f. 22.3.1931; student fra Nørre Gymn. 1949, lærerindeeksamen fra K. F. U. Ms. Sem. 1953, fast ansat ved Hvidovre Skolevæsen, g. 1954 m.
Erik Krag Brysting f. 7.12.1929; (S. af postkontrollør Brysting, København) student fra Sct. Jørgens Gymn., cand. polyt. 1954, ansat i ingeniørfirma i Hellerup.

Barn E1 Lene Brysting f. 10.9.1955.

D2 Kirsten Astrup Madsen f. 17.10.1934; student 1953 fra Nørre Gymn., seminarieelev på K.F.U.M.s Sem.

D3 Karl Kirkeby Madsen f. 30.8.1938 (adopt.) mellemskoleeksamen, i boghandlerlære.

C6 og C7 f. 12.12.1901 blev kun nogle timer gamle. Min far døbte dem begge Jeppe.

C8 Jeppe Christensen f. 10.11.1902; ejer af fødegården, Haslev Landbr.sk., i mejeribestyrelsen m. m., g. 1938 m.
Astrid Kirstine Christiansen f. 14.12.1910; af slægten Kaas (D. af gdr. Hans Chr. Alsted Møllegaard, Alsted pr. Fjenneslev), i huset hos domprovst Skovgaard Petersen i en række år, organist ved Sædding Kirke fra 1940, medlem af menighedsrådet.

Børn D1—6

D1 Christen Astrup Christensen f. 4.2.1939; landmand, skal begynde på Nr. Nisum Sem marts 1957.

D2 Hanne Astrup f. 28.11.1942; D3 Ellen Astrup f. 5.9.1944;

D4 Karen Laura Astrup f. 7.6.1946; D5 Else Astrup f. 15.5. 1948, Hans Astrup f. 5.9.1952.

C9 Laura Christensen f. 22.3.1904; børnehavelærerinde fra Frøbelhøjskolen 1932, assistent fra 1932—43, børnehaveleder fra 1943 i Kirkens Korshærs børnehave i Valby.

C10 Marie Christensen f. 3.5.1905; økonoma i ovennævnte børnehave siden 1943, søstrene C2, C9 og C10 bor sammen i Valby, hvor hjemmet under besættelsen ofte var skjulested for jøder og politiske flygtninge inden transporten til Sverige.

Fyrstenborgslægten: ialt 64 personer.

Gruppe Is 5 slægter tæller 1588 personer i bogen, men enkelte er gengangere, gift ind i 2 slægter. En del spædbørn er ikke regnet med. Vi kan regne med, at der i 1956 er over 1600 mennesker i gruppe I.

Generationerne følges ikke ad. Den første i gen. D. er af Hoversigslægten i U.S.A. f. 1887, nemlig Kirsten Muldbjergs søn Laurits. Den sidste i gen. D. er lille Hans i Fyrstenborgslægten f. 1952. Altså en forskel på 65 år; denne forskel vil blive større for hver følgende gen..

Af gen. F er der nogle få i Hoversigslægten (kan ikke præciseres, da vi ved for lidt om Kirsten Muldbjergs børn i U.S.A.) i Søndergaardslægten ca. 40, i Astrupgaardslægten 1, og i Abildtrupslægten 3. Den lille gren på stamtræet, Fyrstenborgslægten, må vente en række år på den første F. kvist.